

Virtsan bakteeriviljelyn käytäntö muuttuu Suonenjoen, Rautalammin, Vesannon ja Tervon terveysasemilla

Tutkimus/tutkimukset

U -Bakteeri, viljely**U -BaktVi (1155)****U -Bakteeri, erikoisviljely****U -BaktEVi (1787)**

Aihe

Otamme käyttöön partikkelilaskentaan perustuvan virtsan bakteeriviljelyn seulontamenetelmän 9.1.2023 alkaen myös ISLABin Suonenjoen, Rautalammin, Vesannon ja Tervon terveysasemalla. Seulottavat näytteet kuljetetaan analysoitaviksi Kuopioon Puijon päivystyslaboratorioon.

Seulonnan tulos vastataan asiakkaan järjestelmään saman vuorokauden aikana. Seulontan perusteella jatkotutkimukseen ohjautuvien näytteiden tulos varmistetaan virtsan bakteeriviljelyllä.

Lasten (< 16 v.) virtsan bakteeriviljely –näytteistä (U -BaktVi) tehdään aina bakteeriviljely aikaisemman käytännön mukaisesti.

Virtsan bakteeriviljelynäytteen seulonta partikkelilaskijalla tapahtuu virtsan leukosyytti- ja bakteerimäärän perusteella. Tilanteissa, joissa virtsanäytteen leukosyyttimäärä voi infektiosta huolimatta olla matala (**esim. leukopeenisillä potilailla**) tai haettaessa oireetonta bakteriuriaa (**esim. raskaana olevat**), voi partikkelilaskentamenetelmän herkkyys olla riittämätön. Tällöin suosittelemme käyttämään U -BaktVi -pyynnön sijasta pyyntöä U -BaktEVi, KL1787 (virtsan bakteerien erikoisviljely), jolloin näyte aina viljellään.

Mikäli näytettä ei saada kuljetetuksi tutkivaan laboratorioon 24 h kuluessa, näyte viljellään lähettävässä yksikössä Uricult-levylle: Uricult-levy kastetaan molemmin puolin tuoreeseen virtsanäytteeseen, ylimääräisen virtsan annetaan valua pois. Kasteltu Uricult-levy laitetaan suoja-putkeen, korkki suljetaan tiiviisti. Uricult viedään inkuboitavaksi lämpökaappiin tai säilytetään ja kuljetetaan tutkivaan laboratorioon huoneenlämmössä. Uricult-näytteestä annetaan vastauksia viljelytutkimuksen edistymisen mukaisesti.

Tulkinta

Seulontatutkimuksen perusteella negatiivisista näytteistä annetaan tulos:

NEGAT "Partikkelilaskentaan perustuva seulontatulos."

Seulontatutkimuksen perusteella viljeltävistä näytteistä annetaan vastaus:

KSLAUS "Näytteestä tehdään jatkoviljely U -BaktJVi."

Viljelyvastaus vastataan automaattisesti muodostuvalle U -BaktJVi -pyynnölle.

Näyte

U -BaktVi (1155): **10 ml + 4 ml** BD Vacutainer säilöntäaineellinen virtsanäyteputki

U -BaktEVi (1787): **4 ml** BD Vacutainer säilöntäaineellinen virtsanäyteputki

Huom! Näytetyynyyn otettu virtsanäyte ei sovellu U -BaktVi-tutkimukseen partikkelilaskentamenetelmää käytettäessä.

Indikaatio

U -BaktVi (1155): Virtsatieinfektion epäily.

U -BaktEVi (1787): Virtsatieinfektion epäily tilanteissa, joissa etsitään harvinaisia ja/tai pieniä pitoisuuksina esiintyviä virtsatieinfektion aiheuttajia tai virtsanäytteen leukosyyttimäärän ollessa infektiosta huolimatta matala (esim. vaikeasti immuunipuutteisten ja urologisten potilaiden näytteet). Oireettoman bakteriurian diagnostiikka toimipaikoissa, joissa virtsan bakteeriviljelyn seulonta perustuu leukosyyttien ja bakteerien partikkelilaskentaan.

Anna Oksaharju
Sairaalamikrobiologi
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Ulla Kärkkäinen
Osastonylilääkäri
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Kukka Pakarinen
Sairaalakemisti
Suonenjoki, Rautalampi
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Maija Lehtikangas
Sairaalakemisti
Vesanto, Tervo
Pohjois-Savon
aluelaboratorio

Jakelu:

ISLABin aluelaboratorioiden johtajat
Suonenjoen terveyskeskus
Rautalammin terveyskeskus
Tervon terveyskeskus
Vesannon terveyskeskus
OA_ERTANA OA_NÄYTOT OA_MIKROB
Internet, Intranet